

বিদ্যাসাগর বিশ্ববিদ্যালয় VIDYASAGAR UNIVERSITY

Question Paper

B.A. Honours Examinations 2021

(Under CBCS Pattern)

Semester - III

Subject: SANSKRIT

Paper : C 5 - T

Full Marks: 60

Time: 3 Hours

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

The figures in the margin indicate full marks.

[CLASSICAL SANSKRIT LITERATURE (DRAMA)]

1. अधोलिखितेषु केषाञ्चन चतुर्णाम् उत्तरं प्रदेयम् :

 $12 \times 4 = 48$

- (क) 'अभिज्ञानशकुन्तलम्' इति नाटकस्य प्रथमाङ्कस्य हस्तिवृत्तान्तस्य तात्पर्यं व्याख्यायताम्।
- (ख) 'स्वप्नवासवदत्तम्' इति नाटकस्य प्रथमाङ्कस्य ब्रह्मचरि-प्रवेशस्य नाटकीयं तात्पर्यं व्याख्यायताम्।
- (ग) व्याख्यायेताम् :
 - (अ) शुद्धान्तदुर्लभिमदं वपुराश्रमवासिनो यदि जनस्य। दूरीकृताः खलु गुणैरुद्यानलता वनलताभिः।।
 - (आ) उदयनवेन्दुसवर्णावासवदत्ताबलौ बलस्य त्वाम्। पद्मावतीर्णपूर्णौ वसन्तकम्रौ भूजौ पाताम्।।

- (घ) विशाखादत्तस्य नाट्यसाहित्यानां परिचयः प्रदीयताम्।
- (ङ) भट्टनारायणस्य नाट्यसाहित्यानां परिचयः प्रदीयताम्।
- (च) नाट्यकारस्य श्रीहर्षस्य नाट्यकृतीनां परिचयः प्रदीयताम्।
- (छ) भावसम्प्रसारणं कार्यम् :
 - (अ) न प्रभातरलं ज्योतिरुदेति वसुधातलात्।
 - (आ) न कदापि सत्युरुषाः शोकचित्ताः भवन्ति।
- (ज) मुद्राराक्षसम् इति नाटके चाणक्यस्य चरित्रं प्रतिपाद्यताम्।
- 2. अधोलिखितेषु देवनागर्या संस्कृतभाषया च पूर्णवाक्येन षट् प्रश्नाः समाधेयाः

 $2 \times 6 = 12$

- (क) स्वप्नवासवदत्ते नाटके अवन्तिका-वेशाधारी का अस्ति?
- (ख) कस्मिन् ग्रामे उदयनः प्रतिवसति स्म?
- (ग) "भर्तृस्नेहाद् सा हि दग्धाप्यदग्धा"—कस्या उक्तिरियम्?
- (घ) 'सूत्रधारः' कः?
- (ङ) ''अहो मधुरमासां दर्शनम्''—वक्ता कः ? आसां पदेन केषां ग्रहणम् ?
- (च) ''अतीत्य हरितो हरंश्च वर्तन्ते वाजिनः''—वक्ता कः ? 'वाजिनः' शब्दस्य अर्थः कः ?
- (छ) अभिज्ञानशकुन्तले कयोः रसयोरपूर्वं सम्मेलनं विद्यते?
- (ज) विशाखदत्तस्य पिता कः ग्रासीत्? एवं च पितामहः कः आसीत्?
- (झ) 'मुद्राराक्षसम्' इति ग्रन्थे तृतीयाङ्कस्य नाम किम्?
- (ञ) रूपकं कतिविधम्? कानि च तानि?